



ผลงานชิ้นที่ 2

ชื่อผลงาน **องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น**
กลุ่ม/หน่วยนิเทศติดตามและประเมินผล
การจัดการศึกษา



ความเป็นมา

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559-2564) เป็นกลไกสำคัญของภาครัฐ ในการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมสู่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเด็กเยาวชนประชาชน และข้าราชการ โดยทุกภาคส่วนดำเนินการพัฒนาคุณธรรมในองค์กร ชุมชนและสังคม เพื่อสร้างให้ สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม อันจะส่งผลต่อความเจริญของสังคมและประเทศชาติ ให้ประเทศชาติมั่นคง สงบสุข ด้วยมิติทางศาสนา ให้ประชาชนมั่นคง เข้มแข็งด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยอย่างยั่งยืน การพัฒนาองค์กรคุณธรรมเป็นกลไกหนึ่งที่คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เห็นชอบให้ทุกภาคส่วนในสังคมไทย ดำเนินการขับเคลื่อนทั่วประเทศโดยมีอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวงและระดับจังหวัดได้ขับเคลื่อนให้องค์กรมีบทบาท และสามารถสร้างคนดี เพื่อสังคมดี ส่งเสริมให้คนในองค์กรมีทัศนคติ วิธีคิด และการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีเหมาะสมกับสังคมไทย เป็นองค์กรที่มีคุณค่าและประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินงาน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เริ่มต้นเส้นทางการเป็นองค์กรคุณธรรมด้วยการได้รับคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการเมื่อปี พ.ศ. 2561 และได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นต้นมา โดยยึดมั่นในหลักการสำคัญของ "องค์กรคุณธรรม" คือการที่ผู้นำและบุคลากรในองค์กรแสดงเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมภายในองค์กร ซึ่งไม่เพียงแต่ปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่ยังน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีวัฒนธรรมไทยมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการทำงานด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้มุ่งมั่นที่จะเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศด้วย "วิถีคุณภาพขององค์กรคุณธรรมตามหลักการพัฒที่ยั่งยืน (SDGs)" เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการศึกษาของชาติ โดยมีการจัดกิจกรรมทบทวนองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์อย่างต่อเนื่องเพื่อรักษาและต่อยอดการดำเนินงานด้านคุณภาพองค์กรคุณธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปีงบประมาณ 2568 ที่ได้จัดกิจกรรมระดมสมองร่วมกับคณะกรรมการจากทุกภาคส่วน ทำให้พัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนนโยบาย "เรียนดี มีความสุข" ด้วย SPB Model ได้อย่างเป็นรูปธรรม การพัฒนาองค์กรคุณธรรมนี้ตั้งอยู่บนหลักการ 4 ประการที่สำคัญ คือ 1) เป็นกระบวนการที่ต้องทำทั้งองค์กร ทั้งผู้บริหารและคนปฏิบัติงาน 2) ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเป็นหลัก การดำเนินงานตามกระบวนการนี้จึงทำจากล่างขึ้นบน 3) ต้องทำอย่างมีส่วนร่วม 4) ต้องทำกิจกรรมพัฒนาคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ ซึ่งในการดำเนินงานใช้กระบวนการ 6 ขั้นตอนของมูลนิธิยุวสถิรคุณเป็นแนวทาง ซึ่งนำไปสู่การกำหนด "คุณธรรมหลัก" ขององค์กรคือ "มีวินัย รับผิดชอบ จิตอาสา" จากนั้นจึงกำหนดกิจกรรมส่งเสริมความดีในคุณธรรมหลัก ทั้งสิ้น 12 กิจกรรม เพื่อให้บุคลากรได้นำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

ผลจากการดำเนินงานอย่างเป็นระบบนี้ ทำให้บุคลากรมีพฤติกรรม "มีวินัย รับผิดชอบ จิตอาสา" ที่ดีจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรที่ยั่งยืน ส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่ฯ ได้รับการประเมินเป็น "องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น" และได้รับเกียรติบัตร รวมถึงโล่เชิดชูเกียรติ "องค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น" 3 ปีติดต่อกัน (พ.ศ. 2566 - 2568) จากกระทรวงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นข้อพิสูจน์ถึงความมุ่งมั่นและความสำเร็จในการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพและสร้างสรรค์สิ่งดีงามเพื่อสังคมอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เป็นผู้มีคุณธรรมตามคุณธรรมหลักที่กำหนดคือ มีวินัย รับผิดชอบ และจิตอาสา
3. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดผ่านการประเมินเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาวขึ้นไป



เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในปีงบประมาณ 2568 จำนวน 80 คน
2. โรงเรียนในสังกัดทุกโรงเรียนเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. ระดับ 3 ดาวขึ้นไป

เชิงคุณภาพ

บุคลากรในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 เป็นผู้ที่มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา มุ่งมั่น ตั้งใจ ปฏิบัติงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ส่งผลให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานหลายด้านเป็นต้นแบบและเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงานของเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กรอื่นๆ



วิธีการดำเนินงาน/กระบวนการ



การดำเนินงาน "SPB Model" เพื่อขับเคลื่อนนโยบาย "เรียนดี มีความสุข"

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ใช้ "SPB Model" เป็นกระบวนการสำคัญในการยกระดับคุณภาพ การศึกษาและการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยเริ่มจากการศึกษาปัจจัยนำเข้า (Input) ด้วยการวิเคราะห์นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ, สภาพปัญหา, และความต้องการของบุคลากรและสถานศึกษาในพื้นที่จากนั้นเข้าสู่กระบวนการหลัก (Process) ที่ใช้ วงจร PDCA (Plan-Do-Check-Act) ในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ดังนี้

- P (Plan) - ขั้นวางแผน: มีการวิเคราะห์บริบทและปัญหาด้วยเทคนิค SWOT และ SOAR เพื่อกำหนดนโยบายและจุดเน้นร่วมกัน โดยใช้แนวคิด "องค์กรคุณธรรม นำคุณภาพ" และจัดเตรียมสื่อ รวมถึงพัฒนาบุคลากร
- D (Do) - ขั้นดำเนินการ: สร้างทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญทั้งภายใน (ทีมบริหาร, ทีมปฏิบัติการ) และภายนอก (คณะกรรมการ ติดตามฯ) เพื่อให้การสนับสนุนและคำแนะนำแก่โรงเรียนอย่างมีส่วนร่วม
- C (Check) - ขั้นตรวจสอบ: ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะร่วมกันติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด เพื่อให้มั่นใจว่าการขับเคลื่อนนโยบายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- A (Act) - ขั้นปรับปรุง: นำผลการประเมินมาสรุป เพื่อวางแผนพัฒนาในระยะต่อไป รวมถึงจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติและให้ รางวัลแก่บุคลากร โรงเรียนและนักเรียน เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ

กระบวนการทั้งหมดนี้จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ชัดเจน (Output) ใน 5 ด้าน ได้แก่ คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ คุณภาพของสถานศึกษา (โรงเรียนคุณธรรม สพฐ.), คุณภาพของผู้บริหาร (บริหารสู่ความเป็นเลิศ), คุณภาพของครู (ครูมืออาชีพ), และที่สำคัญที่สุดคือ คุณภาพของ นักเรียน ที่ต้อง "เรียนดี (มีความรู้คู่คุณธรรม) และมีความสุข" การดำเนินงานตาม SPB Model นี้จึงเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมและ สอดคล้องกับแผนการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาการศึกษาและสร้างคนดีให้กับสังคมไทยอย่างยั่งยืน และมีการดำเนินการพัฒนาองค์กรคุณธรรมใน 9 ขั้นตอนสู่การเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่นดังนี้ **ขั้นตอนที่ 1** การประกาศ

เจตนารมณ์: ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร่วมกันประกาศเจตนารมณ์และลงนามในข้อตกลงที่จะขับเคลื่อนองค์กร ให้เป็นองค์กรคุณธรรมและแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน พัฒนาให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น **ขั้นตอนที่ 2**

การกำหนดคุณธรรมหลัก : มีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการกับบุคลากรทุกคนในการวิเคราะห์ปัญหาที่อยากแก้และความดีที่อยากทำ เพื่อกำหนด "คุณธรรมหลัก" ที่สอดคล้องกับคุณธรรม 4 ประการ (พอเพียง, วินัย, สุจริต, จิตอาสา) ซึ่งได้แก่ **"มีวินัย รับผิดชอบ จิตอาสา"**

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำแผนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดคุณธรรม: องค์กรได้จัดทำโครงการและกำหนดกิจกรรมส่งเสริมความดีที่ชัดเจน ภายใต้อุทธศาสตร์หลักทั้งสามด้าน จำนวน 12 กิจกรรม ดังนี้ **3.1 มีวินัย** มีกิจกรรมส่งเสริมความดี จำนวน 4 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมเทิดไท้ ใจรักและรักดี 2) กิจกรรมตรงเวลาสร้างชาติ 3) กิจกรรมห้องทำงานแสนสุข 4) กิจกรรมแต่งกายดีมีสกุล **3.2 รับผิดชอบ** มีกิจกรรมส่งเสริม ความดี จำนวน 4 กิจกรรม 1). กิจกรรม ปิ่นโตรักโลก 2). กิจกรรม ขยับกายคลายจิต 3) กิจกรรม ยิ้มใส่ให้สวย 4)กิจกรรม สานฝันปันสุข 5) กิจกรรม ททท (ทำทันที) **3.3 จิตอาสา** มีกิจกรรมส่งเสริมความดีจำนวน 2 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมปันน้ำใจ และ 2)กิจกรรมอาสา

สร้างสรรค์ 3) เคารพความดี **ขั้นตอนที่ 4** การประเมินผลการดำเนินงาน **ขั้นตอนที่ 5** การจัดระบบติดตาม : มีการสร้างระบบติดตาม รายงาน และประเมินผล เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง **ขั้นตอนที่ 6** การยกย่องเชิดชู: มีการยกย่อง และมอบรางวัลให้กับบุคคลหรือหน่วยงานที่ทำความดีและเป็นแบบอย่างที่ดีในการส่งเสริมคุณธรรม **ขั้นตอนที่ 8** การเพิ่มประเด็นคุณธรรม **หลักหรือกิจกรรม** ดำเนินการทบทวนคุณธรรมและกิจกรรมอย่างในประเด็นคุณธรรมในมิติอื่นๆ นอกเหนือจากที่ดำเนินการไปแล้ว

โดยครอบคลุมหลักธรรมทางศาสนา, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรม **ขั้นตอนที่ 9** การถอดองค์ความรู้: องค์กร มีการรวบรวมและจัดทำองค์ความรู้จากความสำเร็จที่ผ่านมาเพื่อเผยแพร่และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับองค์กรอื่นๆ



รูปแบบ/เทคนิคที่ทำให้เกิดความสำเร็จ



1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ได้จัดตั้งทีมงานในการบริหารงานจำนวน 3 ทีม เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนงาน ดังนี้

1.1 **ทีมอำนวยการ** ประกอบไปด้วยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์สภาพปัญหา สังเคราะห์ วางแผนกำหนด นโยบาย แนวทางการขับเคลื่อน กำหนดปฏิทิน กำกับและติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานต่าง ๆ

1.2 **ทีมขับเคลื่อน** ประกอบไปด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม มีหน้าที่วางแผน กำกับ ติดตามตรวจสอบ กลั่นกรอง แก้ไข เติมเต็มการดำเนินงานที่ปฏิบัติ ให้มีความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ ทันสมัย และทันเวลา

1.3 **ทีมปฏิบัติการ** ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบงานในหน้าที่ มีหน้าที่ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลรายละเอียดของงาน โดยกระบวนการทำงานแบบ มีส่วนร่วมมีการแบ่งปัน แลกเปลี่ยนการจัดทำข้อมูล โดยการนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ได้จัดตั้งทีมจิตอาสาขึ้นจำนวน 9 ทีม

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคลากรทางการศึกษา และลูกจ้างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุพรรณบุรี เขต 1 มีความรักใคร่สามัคคี มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดีต่อการ ปฏิบัติหน้าที่ มีความมุ่งมั่น ตั้งใจ มีจิตสาธารณะ ช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกัน รวมทั้งร่วมมือกันต่อต้านการ ทุจริตคอร์รัปชั่น และความไม่โปร่งใสต่าง ๆ ได้แก่ ทีมร่วมใจพัฒนา : Gather to develop ทีมสานพลัง : Gather power คำขวัญ ทีมรวมพลัง 3D : Power3D คำขวัญ ทีมรวมใจคนอาสา: Unity for volunteers ทีมรวมพลังสร้างชาติ : Power for Goodness คำขวัญ ทีมพลังน้ำใจ : Power of kindness ทีมอาสาพัฒนา

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 สร้างความตระหนักให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ทุกคนเป็นข้าราชการต้องมีจิตสำนึกมีความตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตน ต้องทำงาน ด้วยอุดมการณ์และความมุ่งมั่นตั้งใจ เพื่อตอบแทนบุญคุณของแผ่นดิน



ผลสำเร็จ

เชิงปริมาณ

1. บุคลากรที่ปฏิบัติงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ในปีงบประมาณ 2567 และ ปีงบประมาณ 2568 ทุกคน เข้าร่วมกิจกรรมตามคุณธรรมหลักทุกคนเป็นประจำ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการประเมินคุณธรรมความโปร่งใส ITA ประจำปีงบประมาณ 2568 ด้วยคะแนน 99.98 (สูงสุด 5 ร่วม)
3. โรงเรียนในสังกัดได้รับการประเมินเป็นโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. 3 ดาว ทุกโรงเรียน และเป็นโรงเรียน คุณธรรม สพฐ. 4 ดาว จำนวน 27 โรงเรียน
4. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับการคัดเลือกให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น 3 ปีติดต่อกัน (พ.ศ.2566-2568) โดยได้รับโล่ยกย่องเชิดชูเกียรติจากกระทรวงวัฒนธรรม

เชิงคุณภาพ

บุคลากรที่ปฏิบัติงานบนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ทุกคน เป็นผู้มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา มุ่งมั่น ตั้งใจ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร ปฏิบัติงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ส่งผลให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานหลายด้านเป็น ต้นแบบและเป็นแหล่งเรียนรู้ และศึกษาดูงานของเขตพื้นที่การศึกษาต่าง ๆ

